

Альбещенко О.С.,

асистент кафедри економіки підприємств

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСУВАННЯ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ В КРАЇНАХ ЄС

У статті розглянуто сучасні тенденції фінансування програм розвитку сільських територій на досвіді країн ЄС, розглянуто світовий досвід розвитку сільських територій, визначено, що розвиток сільських територій України потребує інтегрованого галузево-територіального підходу. Обґрунтовано, що національна політика розвитку сільських територій повинна будуватися, спираючись на досвід розвинутих країн.

Ключові слова: державна стратегія, державна цільова програма, державне управління, земельного-ресурсний потенціал сільських територій, реформування, сталий розвиток, стратегічне планування, сільські території, соціально-економічний розвиток, фінансування, фінансові інструменти.

Постановка проблеми. Пошук та отримання фінансових ресурсів, які необхідні для безперервного відтворення виробничого процесу та всебічного розвитку сільських територій є одним із основних завдань, що повинні вирішувати органи державної влади та місцевого самоврядування, суб'єкти підприємництва та жителі села. Для практичної реалізації такого непростого завдання важливим та актуальним питанням стає висвітлення теоретичних аспектів фінансового забезпеченні сільських територій, без ефективної дії якого неможливе їх функціонування, а тим більше – сталий розвиток. Розвиток сільських територій є одним з пріоритетних напрямів стратегічного розвитку більшості країн світу. Водночас з ефективною реалізацією

державних стратегій розвитку сільських територій пов'язані значні ускладнення, що спричиненні як кліматичними умовами, так і соціально-економічними особливостями кожної країни чи регіону.

В Україні сільські території традиційно пов'язуються з агровиробництвом, тоді як розвинені країни характеризуються інтегрованим сільським розвитком. З огляду на загальносвітові тенденції збільшення важливості аграрного сектора в умовах світової продовольчої безпеки, сьогодні вже не залишається жодних сумнівів у тому, що концепція сільського розвитку є набагато ширшою порівняно з концепцією аграрного розвитку.

В даний час проблематика розробки ефективної стратегії розвитку сільських територій регіонів України є одним з найважливіших напрямків агроекономічних досліджень українських вчених. Якщо в умовах планової економіки диспропорції у розвитку сільських адміністративних районів успішно згладжувались директивними методами, то в умовах сучасної економіки на регіональному рівні в управлінні необхідно використовувати диференційований підхід, який дозволяє враховувати індивідуальні особливості функціонування сільських територій і поселень. Водночас недосконалість національної методології стратегічного планування та прогнозування розвитку сільської місцевості на субрегіональному (муніципальному) рівні, відсутність системності до виділення пріоритетів розвитку сільських територій створює необхідність постійного пошуку методичних підходів до вирішення цієї актуальної проблеми.

Україна повинна використати досвід європейських країн, оскільки наявний потенціал здатний забезпечити розвиток сільських територій, активізувати формування нових, в тому числі несільськогосподарських, видів економічної діяльності; зростання обсягів виробництва сільськогосподарської продукції та підвищення як її якості, так і процесів виробництва. Основною проблемою, що сповільнює ці процеси на даний час є якість управління – державного, регіонального, місцевого.

За умови вибору євроінтеграційного вектору розвитку економіки України підходи до управління, способи їх фактичного здійснення, громадський контроль за процесами розвитку сільських територій зобов'язані бути реформовані відповідно до європейських норм прозорості, відповідальності, ефективності, максимізації суспільного ефекту. Це дасть можливість використовувати наявні можливості у повній мірі, реформувати економіку села та покращити соціальні умови життєдіяльності сільського населення, а не лише декларувати сприяння цим процесам.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Фінансове забезпечення як наукове поняття перебувало у полі зору багатьох вітчизняних науковців, серед яких слід назвати Венгер В.В., Кириленко О.П., Опаріна В.М., Геєця В.М., Карпишин Н.І., Романенко О.Р., Олійника Д.С., Поліщук Г.Б., Сокириську І.Г., Ковальову А.М., Буздуган Я.М., Юрія С.І., Козій І.С., Чухно А.А. Такі вчені, як Кравченко С.О., Марковський С.С., Малік М.Й., Дем'яненко М.Я., Саблук П.Т., Борщ А.Г., І.Ю. Гришова І.Ю., Галицький О.М., Кириченко А.В., Левченко Н.М., Лузан Ю.А., Кобута І.В., Комарова І.В., Хомин І.П., Карпинський Б.А., Дубик В.Я., Мішук О.В., Правдюк Н.Л. та інші присвятили свої наукові праці теоретичним та практичним розробкам проблем фінансування сільськогосподарського виробництва та сфери АПК. Проблеми розвитку сільських територій висвітлювались в дослідженнях І. Гнибіденка, С. Горлова, А. Гранберга, Дж. Сакса, А. Томпсона, Г. Хамел та інших. Вагомий внесок в дослідження земельного потенціалу на регіональному рівні здійснено науковцями, з поміж них І. Бистрякова, С. Біла, Б. Буркинський, В. Бондаренко, П. Борщевський, О. Вишнеvsька, А. Гальчинський, В. Гончарова, В. Дорофійенко, Я. Жаліла, О. Коломицева, О. Карлова, С. Коляденко, О. Котикова, Ю. Пасічник, С. Пасека, В. Проскура, А. Степаненко, Є. Хлобистова, І. Червен та ін. Віддаючи належне розробкам науковців, варто зазначити, що більшість досліджень фокусуються на окремих проблемах земельного ресурсного потенціалу. Це обумовлює їх фрагментарність та відсутність єдиної теоретико-методологічної основи

раціонального управління використанням земельно-ресурсного потенціалу сільських територій. Потребують подальшої розробки теоретичні засади управління відповідно до сучасної управлінської парадигми, вимагає уточнення понятійно-категоріального апарату через відсутність єдності поглядів на тлумачення поняття земельного потенціалу, сучасні глобальні виклики й загрози обумовлюють необхідність поглиблення методології та удосконалення методичного інструментарію оцінки земельного потенціалу сільських територій. Все це обумовлює доцільність комплексного дослідження теоретико-методологічних основ та розробки концептуальних засад управління земельним потенціалом.

Виділення раніше невирішених частин загальної проблеми.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Циклічність економічної динаміки та періодичне повторення криз вимагає налагодження ефективних механізмів стабілізації національної економіки й підтримки товаровиробників. Особливе значення такі механізми набувають у розвитку сільських територій де перебіг криз детермінований у часі, а наслідки найбільш руйнівні. У зв'язку з цим актуальним є обґрунтування концептуальних засад стабілізаційного антикризового регулювання як складової частини державної економічної політики, удосконалення організаційних основ його здійснення, розробка і запровадження державних програм щодо стійкого розвитку сільських територій. При цьому важливу роль відіграватиме фінансове забезпечення реалізації стабілізаційних механізмів на досвіді країн ЄС.

Формулювання цілей статті. Метою статті є вивчення світового досвіду економічного розвитку сільських територій та особливостей фінансування розвитку сільських територій в країнах ЄС.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сучасному етапі розвитку економіки Україна має розгалужений сільськогосподарський комплекс, який здатен забезпечити виробництво конкурентоспроможної аграрної продукції. Але протягом 90-х років минулого століття розвиток

сільського господарства України характеризувався глибоким економічним спадом, лише починаючи з 2000 р. ситуація почала стабілізуватися. Сьогодні Україна тримає світове лідерство з експорту зернових, зокрема у поточному маркетинговому році за прогнозами Міністерства сільського господарства США наша країна може опинитися на 2-му місці в світі за обсягами експорту зерна після США.

Сільські території відіграють важливу роль у процесі функціонування будь-якої держави. В середньому у світі сільські території складають 75% від загальної площі, де проживає 51% всього населення світу. На даних територіях виробляється 32% світового ВВП. Сучасний стан соціально-економічної інфраструктури сільських територій підтверджує наявність глибокої кризи. Скрутне становище економіки села, тривале недофінансування соціальної сфери призвели до загрози фізичного руйнування її матеріально-технічного потенціалу. Тінбергеном [8], складовими економічної політики є: ключові цілі суспільного добробуту, модель, яка поєднує цілі та інструментарій і дозволяє визначити оптимальний масштаб політичних дій [4]. В сучасних умовах ця теорія, разом з працями німецького економіста В. Ойкена [5], є базовою при формуванні системи державного регулювання соціально-економічних процесів розвитку. Процес державного регулювання соціально-економічних явищ і процесів передбачає послідовне дотримання норм і виконання комплексу організаційних, економічних, фінансових, управлінських заходів, які виступають складовими компонентами ефективної політики забезпечення сталого суспільного розвитку. Варто погодитися з думкою А.В. Ключник, що соціально-економічний і екологічний розвиток сільських територій є одним із найбільш пріоритетних напрямків стратегії розвитку більшості розвинених держав світу. Ефективна реалізація державних програм стратегічного розвитку залежить від соціально-політичних особливостей кожної країни, від географічних і кліматичних умов, від сучасного стану економічного розвитку та рівня життя населення. Науковці І.О. Іртищева та А.Я. Сохнич зазначають,

що підприємництво є одним із основних чинників формування і розвитку соціально орієнтованої ринкової економіки. Без створення правових, економічних, організаційних, інституційних і соціальних передумов для підприємництва економіка України неспроможна функціонувати в конкурентному світі. Для України важливим є вивчення зарубіжних навиків формування сталого розвитку сільських територій, аналіз їхніх закономірностей і тенденцій розвитку.

Політика розвитку сільських територій у європейських країнах здійснюється в рамках Спільної аграрної політики (САП) ЄС [9]. Протягом своєї еволюції САП ЄС поступово відходила від принципів, що базувались на територіальному поділі, переорієнтовуючись на підходи, пов'язані з територіальною координацією та компромісними рішеннями. Пріоритетами політики розвитку сільських територій ЄС на 2007–2013 рр. стали конкурентоспроможність, середовище й управління земельними ресурсами, багатофункціональне село та якість життя. Спільна аграрна політика ЄС поєднує елементи ринкової, цінової, зовнішньоторговельної й структурної політики. Тому, говорячи про сучасну аграрну політику ЄС, треба розуміти, що вона формувалася та функціонує на фундаменті та у рамках регіональної, насамперед структурної, політики. САП ЄС в широкому розумінні – це напрям загальної політики ЄС, спрямований на:

- покращення правового регулювання відносин в аграрній сфері;
- вдосконалення адміністративних відносин між відповідними інститутами та суб'єктами господарювання в сільському господарстві;
- прийняття економічно доцільних та ефективних регуляторних актів, які посприяють підвищенню конкурентоспроможності сільського господарства і розвитку сільської місцевості;
- сприяння подальшій лібералізації сільського господарства ЄС згідно з вимогами СОТ [9].

Для забезпечення фінансування програм розвитку сільських територій створено такі важливі інституції як Європейський фонд регіонального

розвитку (ERDF), Європейський соціальний фонд (ESF), Європейський сільськогосподарський фонд орієнтації та гарантій (EAGGF), Фонд фінансових інструментів підтримки рибальства (FIFG) тощо [6]. Європейський досвід регулювання розвитку сільського господарства засвідчує високу якість регуляторної політики, яка проявляється не лише у послабленому оподаткуванні господарюючих суб'єктів, але й у розвиненій і диверсифікованій системі субсидування та відшкодування витрат на страхування сільськогосподарської діяльності. Величина таких субсидій в країнах ЄС може перевищувати 50% від вартості сільськогосподарської продукції. За існуючими оцінками, майже на дві третини обсягів сільськогосподарської продукції, що реалізується на внутрішньому ринку ЄС, поширюються державні заходи підтримки [2]. У деяких економічно розвинених країнах ЄС, зокрема Норвегії й Австрії, частка державних витрат на підтримку національного сільськогосподарського виробництва наближається або навіть може перевищувати частку результатів сільськогосподарського виробництва у ВВП.

Такий значний рівень державної підтримки сільгоспвиробництва в країнах ЄС безпосереднім чином пов'язаний з забезпеченням умов для агроформувань, витримувати конкурентний тиск, впроваджувати інноваційні технології, а також займатися вирощуванням екологічно чистої продукції [3]. Розвинена мережа спеціалізованих інституцій ефективного розвитку сільських територій ЄС, наявність здорової конкуренції серед сільгоспвиробників й орієнтири на екологічну та соціально-економічну стабільність, забезпечують умови для ефективного макроекономічного розвитку та можливість реального прогнозування показників макrorівня і розвитку аграрного ринку.

У цьому аспекті особливо цікавим для України є принцип передбачуваності цінової політики Європейського Союзу [9]. Досить поширеною в європейських країнах є практика державного фінансування придбання засобів виробництва для сільського господарства. Крім того,

система компенсаційних платежів з державного бюджету страхує фермерів на випадок несприятливих погодних умов, повеней, епідемій тощо. Також існують бюджетні платежі, пов'язані з «регіональною підтримкою», завдяки яким у фермерів з'являється можливість ведення сільськогосподарського виробництва на розширеній основі в зонах з несприятливими погодними умовами [4].

Водночас, досліджуючи проблематику формування державної політики розвитку сільських територій у контексті європейської інтеграції України, не можна оминати увагою той факт, що протягом останніх років у самому ЄС відбувається зміна підходів до визначення пріоритетів САП ЄС. Відтак, економічна інтеграція України та ЄС передбачає наближення завдань розвитку українського сільськогосподарського виробництва до європейських стандартів. У цьому контексті важливо враховувати сучасні тренди та пропозиції щодо реформування САП, стимулювання споживання здорових продуктів на території ЄС і за її межами [7]. Аграрна політика ЄС постійно змінювалася і вдосконалювалася на користь ринково-орієнтованих реформ. До ЄС входить ряд країн, де сільське господарство не має природних переваг. Сільське господарство України характеризується значним природно-ресурсним потенціалом і має можливості для поступового наближення до вимог САП ЄС. При цьому не йдеться про необхідність прямого копіювання аграрної політики ЄС. Але з огляду на чинники, завдяки яким державам Заходу вдалося забезпечити своє населення достатньою кількістю продуктів харчування за доступними цінами, а також зробити галузь сільського господарства технічно оснащеною й високопродуктивною, Україна може за допомогою відповідного законодавства та цілеспрямованої політики з використанням європейського досвіду створити умови для розвитку ефективних виробничих, збутових, переробних і розподільних структур.

Державне регулювання є основним напрямом забезпечення сталого розвитку українського села та засобом забезпечення рівноваги економіки України. Методи, форми й масштаби державного регулювання визначаються

характером і гостротою економічних, соціальних, екологічних та інших проблем у конкретних умовах місця і часу. Державне регулювання сучасної вітчизняної економіки передбачає її переведення на інтенсивний шлях розвитку з послідовним скороченням видатків на екстенсивне зростання і забезпеченням вкладень в інтенсифікацію ефективного використання й оновлення вже створеного господарського потенціалу. Основними критеріями стійкого сільського розвитку є підвищення ефективності сільського господарства, диверсифікація сільської економіки в цілому, продовольча безпека країни, природний приріст сільського населення, підвищення рівня та якості життя на селі, дотримання соціального контролю над історично освоєними територіями, поліпшення родючості ґрунту й екологічної ситуації в сільських районах. Стратегічні напрями політики стійкого сільського розвитку побудовано за даними [3].

Отже, напрями політики сільського розвитку багатогранні, тісно переплітаються з іншими видами політики, вимагають системного підходу. В Україні система політичних заходів щодо сільських територій формується відповідно до визначених державою пріоритетних цілей та з урахуванням інтересів конкретних регіонів. Так, у лютому 2010 р. на засіданні Кабінету Міністрів України схвалено «Концепцію Державної цільової програми сталого розвитку сільських територій на період до 2020 року» [1]. Мета даної програми полягає у підвищенні рівня життя сільського населення, охороні навколишнього природного середовища, збереженні природних, трудових і виробничих ресурсів, підвищенні конкурентоспроможності сільськогосподарського виробництва. Виконання Програми повинно забезпечити підвищення рівня зайнятості та збільшення доходів сільського населення, розвиток інженерної та соціальної інфраструктури сільських населених пунктів і поліпшення екологічної ситуації у сільській місцевості. Видатки для виконання Програми будуть здійснюватися за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, а також сільських і селищних громад,

приватних інвестицій. Крім того, залучатиметься і міжнародна технічна та фінансова допомога.

Незважаючи на існуючу низку державних заходів і програм, функціонуюча система цілей та інструментів сучасної політики України, узгодження загальнодержавних і регіональних інтересів при формуванні й реалізації політики розвитку сільських територій, на жаль, є недостатньо дієвими і потребують удосконалення. Сукупність інструментів регулювання розвитку сільських територій охоплює: програмування розвитку окремих територіальних утворень, регулювання міжбюджетних відносин, запровадження спеціального режиму інвестування, централізовані капіталовкладення та інвестиційні субвенції. Основною проблемою сучасної політики розвитку сільських територій України є відсутність послідовного й безперервного контролю та належного рівня відповідальності за прорахунки й невиконання намічених зобов'язань.

У той час, як більшість перелічених перешкод реалізації потенціалу розвитку сільських територій, за умови застосування сучасних та ефективних підходів, можливо подолати відносно швидко (від 1 до 10-15 років), стосовно управлінських перешкод необхідно ствердити, що вони на даний час є найвпливовішими бар'єрами, і їх подолання є найактуальнішим та найскладнішим питанням. Так довго, як вони не будуть вирішеними, усі інші заходи з модернізації сільських територій України не будуть ефективними та не призведуть до бажаних результатів.

Необхідними умовами розвитку сільських територій в Україні повинно стати:

- створення сприятливих умов для формування стабільної економіки сільської родини;
- перекваліфікація селян, за умови спеціальних програм, через скорочення осіб, що задіяні в сільському господарстві;
- підвищення рівня суспільної інфраструктури;
- формування справжньої, міцної територіальної громади;

- селяни мають бути рушійною силою у розбудові сільської місцевості;
- важливість підтримки з боку районних і обласних структур;
- пошук джерел фінансування, а також залучення власних коштів.

Запобігання подальшому поглибленню руйнівних процесів на селі передбачає активізацію опрацювання і поступового втілення в життя комплексу нормативно-правових та організаційно-економічних заходів, тобто посилення регулятивного впливу органів місцевого самоврядування на засадах органічного поєднання функцій місцевих владних структур та регіональних і загальнодержавних органів влади у вирішенні завдань розвитку сільських територій.

Важливого значення може мати забезпечення розробки механізмів підтримки розвитку сільських населених пунктів за рахунок коштів підприємств та організацій, що функціонують у межах сільських територій; формування сприятливих умов для розвитку приватної ініціативи в сільській місцевості, розвитку сфери послуг; забезпечення збуту продукції селянських та фермерських господарств шляхом розвитку їх кооперування у збутовій сфері; забезпечення умов розвитку сільських громадських інститутів.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, сільський розвиток є найактуальнішою проблемою політики Європейського Союзу. Базовим напрямом сільських територій в цьому інтеграційному угрупованні є сільськогосподарське виробництво, а відповідно і ареалом зосередження відновлювальних природних ресурсів. Політика розвитку сільських територій у Європейському Союзі має значне теоретичне та методологічне обґрунтування, пройшла певний період розвитку і становлення. На 2007-2013 роки припадає період нових підходів до формування та здійснення політики розвитку сільських територій, в основу якої покладені принципи багатофункціонального села та багатофункціонального сільського господарства. Очевидно, що в даний час державна політика сільського розвитку в Україні далека від досконалості, оскільки в ній чітко простежуються мотиви секторального підходу. Безумовно, принципи і

механізми реалізації державної політики розвитку сільських територій в ЄС не зовсім придатні до України, проте їх адаптація дозволить уникнути помилок, через які вже пройшли ці країни.

На основі проведеного аналізу формування фінансової політики розвитку сільських територій в країнах ЄС вважаємо за доцільне запровадити в політику України деякі положення. Зокрема, в Україні потребує удосконалення організація міжвідомчої співпраці, оскільки ми маємо вкрай слабку вертикальну і особливо горизонтальну координацію між міністерствами та департаментами, сільським населенням і територіальними адміністраціями різного рівня управління та самоврядування. У зв'язку з цим, запропоновано використовувати міжнародний досвід, а саме досвід країн ЄС і створити міжвідомчу комісію, яка стане координаційним інструментом вирішення багатогранних проблем та забезпечення сталого розвитку сільських територій. Вирішити це питання можливо за рахунок розробки та реалізації державних програм, які забезпечать фінансування та розвиток сільських територій; науково-методичну підтримку в організації стратегічного планування розвитку сільських територій; технічну підтримку місцевому самоврядуванню в сприянні масштабного поширення інновацій у сферах аграрного бізнесу та несільськогосподарських видів діяльності; створення сприятливих умов для формування стабільної економіки, удосконалення законодавства, що забезпечить інвестиційну привабливість держави в цілому.

Література:

1. Про схвалення Концепції Державної цільової програми сталого розвитку сільських територій на період до 2020 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1437-р / Кабінет Міністрів України. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1437-2015-%D1%80>. – Дата останнього доступу : 02.09.2016 .

2. Іртищева І. О. Європейський досвід економічного розвитку сільських територій: проблеми адаптації / І. О. Іртищева, О. М. Потапенко // Економічна безпека держави і науково-технологічні аспекти її забезпечення: праці ІІІ наук.-практ. семінару з міжнародною участю, м. Черкаси, 20–21 жовтня 2011 р. / ред.: Є. М. Письменний, Н. В. Караєва. – Черкаси, 2011. – С. 197-204.

3. Іртищева І. О. Інноваційний розвиток сільських територій: адаптація міжнародного досвіду в національних реаліях : монографія / І. О. Іртищева, А. Я. Сохнич. – Миколаїв : Дизайн та поліграфія, 2012. – 172 с.

4. Майстро С. В. Сутність та напрями державного регулювання аграрного ринку в зарубіжних країнах / С. В. Майстро // Державне управління: теорія та практика. – 2006. – № 1. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/e-journals/Dutp/2006-1/txts/GALUZEVE/06msvrzk.pdf. - Дата останнього доступу : 02.09.2016.

5. Ойкен В. Основные принципы экономической политики : монография / В. Ойкен. – М. : Прогресс, 1995. – 496 с.

6. Проблеми та перспективи розвитку сільських територій України (на прикладі Карпатського регіону) : науково-аналітична доповідь / В. В. Борщевський, Х. М. Притула, В. Є. Крупін, І. М. Куліш ; НАН України ; Інститут регіональних досліджень ; наук. ред. В. В. Борщевський. – Львів, 2011. – 60 с.

7. Спільна аграрна політика Європейського Союзу: можливості та виклики для України : аналітична доповідь / [І. В. Клименко, М. Г. Бугрій, І. В. Ус та ін.]. - К. : НІСД, 2011. – 19 с.

8. Тинберген Я. Математические модели экономического роста / Я. Тинберген, Х. Бос ; пер с англ. ; ред. М. М. Голанский. – М. : Прогресс, 1967. – 174 с.

9. Situation and prospects for EU agriculture, December, 2010 / European Commission Directorate-General For Agriculture And Rural Development.

Directorate L. Economic analysis, perspectives and evaluations.
http://ec.europa.eu/agriculture/publi/situation-and-prospects/2010_en.pdf.

References:

1. Kabinet Ministriv Ukrayiny (2015) Kontsepsiya Derzhavnoyi tsil'ovoyi prohramy staloho rozvytku sil's'kykh terytoriy na period do 2020 roku.
2. Irtysheva, I. O. & Potapenko, O. M. (2011) The European experience of economic development of rural areas, the problem of adaptation. *Ekonomichna bezpeka derzhavy i naukovo-tekhnolohichni aspekty yiyi zabezpechennya*. Cherkasy, III, 197-204.
3. Irtysheva I. O. & Sokhnych, A. Ya. (2012) Innovatsiynyy rozvytok sil's'kykh terytoriy: adaptatsiya mizhnarodnoho dosvidu v natsional'nykh realiyakh. Mykolayiv: Dyzayn ta polihrafiya.
4. Maystro, S. V. (2006) Sutnist' ta napryamy derzhavnogo rehulyuvannya ahrarnoho rynku v zarubizhnykh krayinakh. *Derzhavne upravlinnya: teoriya ta praktyka*, 1. http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/e-journals/Dutp/2006-1/txts/GALUZEVE/06msvrzk.pdf.
5. Oyken, V (1995) Osnovnyie printsipyi ekonomicheskoy politiki : monografiya. Moskva: Progress.
6. Borshchevs'kyi, V. V., Prytula, Kh. M., Krupin, V. Ye. & Kulish, I. M. (2011) Problemy ta perspektyvy rozvytku sil's'kykh terytoriy Ukrayiny (na prykladi Karpat-s'koho rehionu. L'viv. Instytut rehional'nykh doslidzhen' NAN Ukrayiny.
7. Klymenko, I. V., Buhriy M. H. & Us I. V. Spil'na ahrarna polityka Yevropeys'koho Soyuzu: mozhlyvosti ta vyklyky dlya Ukrayiny. Kyyiv: NISD.
8. Tynberhen, Ya. & Bos, Kh. (1967) Matematycheskye modely ekonomycheskoho rosta. Moskva: Prohress.
9. Directorate-General for Agriculture and Rural Development (2010). Rural development in the european union. Statistical and economic information.

European Union. http://ec.europa.eu/agriculture/publi/situation-and-prospects/2010_en.pdf.

Альбещенко А.С.,

Ассистент кафедры экономики предприятий

Николаевский национальный аграрный университет

ОСОБЕННОСТИ ФИНАНСИРОВАНИЯ РАЗВИТИЯ СЕЛЬСКИХ ТЕРРИТОРИЙ В СТРАНАХ ЕС

В статье рассмотрены современные тенденции финансирования программ развития сельских территорий на опыте стран ЕС, рассмотрен мировой опыт развития сельских территорий, определено, что развитие сельских территорий Украины требует интегрированного отраслевого территориального подхода. Обосновано, что национальная политика развития сельских территорий должна строиться, опираясь на опыт развитых стран.

Ключевые слова: государственная стратегия, государственная целевая программа, государственное управление, земельного ресурсный потенциал сельских территорий, реформирования, устойчивое развитие, стратегическое планирование, сельские территории, социально-экономическое развитие, финансирование, финансовые инструменты.

A. S. Albeschenko

the assistant of the department of enterprise economy

Mykolayiv state agrarian university

FEATURES OF FINANCING OF RURAL DEVELOPMENT IN THE EU

The article deals with modern trends of funding for Rural Development programs in the EU experience, is considered the world experience in the development of rural areas, it is determined that the development of rural areas of Ukraine requires an integrated sector of territorial approach. It is proved that the national policy for the development of rural areas should be built, based on the experience of developed countries.

Keywords: *government strategy, the state target program, governance, land resource potential of rural areas and reform, sustainable development, strategic planning, rural areas, social and economic development, financing, financial instruments.*